

ה"ת 4575/10/20 - מוחמד אבו סיף נגד יחידת תביעות להב 433 - משטרת ישראל

בית משפט השלום בראשון לציון

ה"ת 4575-10-20 אבו סיף נ' יחידת תביעות להב 433
תיק חיצוני:

בפני	כבוד השופטת - נשיאה עינת רון
מבקש	מוחמד אבו סיף
נגד	
משיבה	יחידת תביעות להב 433 - משטרת ישראל

החלטה

לפניי בקשת המבקש, מר מוחמד אבו סיף, להורות על שחרור תפוס, רכב מסוג טויוטה ל.ז. 7745209 אשר בבעלותו (להלן: "הרכב") המוחזק בידי המשיבה.

לטענת המבקש, המשיבה תפסה את רכבו במסגרת חקירה כנגד אחיו של המבקש, גאזי אבו סיף (להלן: "האח"), נגדו הוגש כתב אישום לבית משפט השלום בראשון לציון, אשר נדון במסגרת ת"פ 61860-05-20.

עובר למעצרו, האח עבד אצל המבקש, שהינו קבלן בניין, ובמסגרת העסקתו, התיר לאחיו לעשות שימוש ברכב לצרכי עבודה בלבד.

המבקש מעולם לא נתן הסכמתו ומעולם לא ידע שנעשה אותו שימוש לכאורי ברכב, לביצוע העבירות המיוחסות בכתב האישום.

לשיטת המבקש, אין פוגעים בקניינו של אדם, אם אין הוראה מפורשת בדין שמכוחה ניתן להפקיע את בעלותו של אדם בנכס, או להשעות את זכויותיו בו.

הרכב משמש את המבקש ועובדיו להתנייד ולהגיע לאתרי בניין, תפיסת הרכב משמעותה פגיעה כלכלית בנאשם.

לשיטת המבקש הוא אינו מעורב בעבירות המיוחסות לאחיו וכי מעורבות הרכב בכתב האישום, הינה מצומצמת לפרטי אישום 5 ו- 6 בלבד.

המשיבה אינה מתנגדת לשחרור הרכב, אך סבורה כי יש להורות על שחרור הרכב בתנאים הנהוגים בפסיקה.

ביום 1/11/20 התקיים דיון במעמד הצדדים במסגרתו הוסיף המבקש וטען כי אין כל מחלוקת כי הרכב אמור להיות

מוחזר, אולם, אין כל הצדקה להורות על איסור דיספוזיציה וכן לחייב את המבקש בהפקדה, שכן מעמדו של המבקש צריך להיות זהה למעמדה של חברת ההשכרה, שאף כלי רכב שלה היו מעורבים בפרשה זו, ממנה לא נדרשו תנאים.

עוד הוסיף המבקש וטען כי המשיבה לא תביא את הרכב כראייה לבית המשפט והחילוט אותו תבקש המשיבה בסוף ההליך איננו ראוי, שכן אלמלא היה הנאשם בן משפחה של המבקש לא הייתה מוגשת עתירה מסוג זה.

לשיטתו, אין להטיל עליו הוראות אשר יפגעו בקניינו שכן המבקש נעדר עבר פלילי, אין לו מעורבות לעבירות המיוחסות לאחיו-הנאשם והוא משתמש ברכב לצרכי עבודתו.

המבקש טען בדיון כי העובדה כי הרכב שהה ליד ביתו של הנאשם אינה מעלה ואינה מורידה לעניין טענותיו, שכן הרכב לא ניתן לנאשם לצורך ביצוע עבירות כי אם לשם שימוש לצרכי עבודה.

לטענת המשיבה, הרכב נתפס במהלך ביצוע העבירה ויכול שהמשיבה תבקש לחלטו מכוח הוראות פקודת סדר הדין הפלילי.

הרכב נשוא הבקשה, חנה באופן קבוע אצל הנאשם, אשר ביצע את העבירה באמצעותו. הנאשם נצפה כשהוא נוהג ברכב ומשתמש בו וקיימות ראיות הקושרות את הנאשם לעבירות המיוחסות לו בכתב האישום.

טענות המבקש לפיהן הרכב משמש לו ככלי עבודה דינן להידחות, שכן מחומר הראיות עולה כי הרכב נלקח לאחר שעות העבודה, הרכב היה בשימוש של הנאשם בלבד, הגם שהוא רשום על שם אדם אחר ויש להורות על השבתו בכפוף להטלת ערבויות כנהוג.

בכל הנוגע לטענה שלפיה לא מוטלות על חברות ההשכרה אותן תנאים, טענה המשיבה כי רכב מחברת השכרה, נשכר לשם מטרה ספציפית, קצובה בזמן, בעניינו לשם ליווי כלי הרכב הגנובים ולצורך הסוואת נוכחות הנאשם ברכב. השהות בכלי הרכב השכורים הייתה נמוכה מהשהות המיוחסת לנאשם, אחיו של המבקש.

יש לערוך אבחנה בין קניינו של אדם אשר נהג ברכב כמנהג בעלים לקניינה של חברת השכרה שלא ידעה לשם מה השימוש.

דין והכרעה:

התנאים החלופיים לתפיסתו של חפץ על ידי שוטר, קבועים בסעיף 32(א) לפקודת סדר הדין הפלילי (מעצר וחיפוש) [נוסח משולב], התשכ"ט 1969.

על פי הסעיף הנ"ל, רשאי שוטר לתפוס חפץ אם קיים יסוד סביר להניח כי באותו חפץ נעברה עבירה, או עומדים לעבור עבירה, או שהיווה אמצעי לביצועה, או אם הוא עשוי לשמש ראיה בהליך משפטי בשל עבירה וכן אם החפץ ניתן כשכר בעד ביצוע העבירה.

בפסיקה נקבע שרמה ראייתית זו, של "יסוד סביר להניח" דומה לרף הראייתי הנדרש לצורך מעצרו של אדם בטרם הגשת כתב אישום, לאמור "חשד סביר" לביצוע העבירה (בש"פ 8353/09 **מגאלניק נ' מדינת ישראל** [פורסם בנבו]).

(ניתן ביום 26.11.09).

תכלית התפיסה הינה הכוונה להגיש בקשה לחילוט הרכב בסופו של ההליך. חילוט זה יכול להיעשות על בסיס הוראות סעיף 39 לפקודה. במסגרת זו נבחנת הזיקה בין הרכב לבין מעשה העבירה ובאיזה מידה הוא שימש באופן מהותי לביצוע העבירות.

מכל מקום, אנו מצויים בשלב המקדמי ושאלה זו אינה עומדת לפתחו של בית המשפט במסגרת החלטה זו ולפיכך לא מצאתי להכריע בעניין זה.

משנתפסו החפצים, רשאי המבקש לבקש השבתם מכוח הוראות סעיף 34 לפקודה ובית המשפט מוסמך להורות על המשך החזקתם, השבתם ו/או רשאי הוא להתנות השבתם בתנאים שיקבע.

בענייננו, הבעלות על הרכב הינה של המבקש, בעוד שעל פי הטענה, אחיו של המבקש, הנאשם, השתמש ברכב לביצוע העבירה.

כאמור בטיעוני הצדדים, המבקש טוען כי הרכב בבעלותו ומשמש את עובדיו לצרכי עבודתו, בעוד המשיבה טענה כי בידיה ראיות, כמו גם עדויות לפיהן הרכב היה בשימוש של הנאשם, חנה באופן קבוע ליד רכבו, ובסיכומו הנאשם אף השתמש ברכב לביצוע העבירות המיוחסות לו בכתב האישום.

כידוע, רישום בעלות רכב על שמו של אדם אינו מעיד בהכרח על בעלות ברכב (ע"פ 7376/02 כהן נ' מדינת ישראל, פ"ד נז(4) 558, 574), עוד ידוע כי לעניין חילוט לפי סעיף 39 לפקודה, הרי שלא הבעלות הפורמאלית היא הקובעת אלא הבעלות המהותית, דהיינו, זהותו של המשתמש במכונית בפועל (ע"פ 1000/15 אבו אלחוזה נ' מדינת ישראל [פורסם בנבו] (ניתן ביום 3/11/04)).

בהתאם להלכה הפסוקה, קיימות שלוש תכליות עיקריות לתפיסת חפצים מכח הוראות סעיף 32 לחסד"פ ולהחזקה בהם:

א. תכלית מניעתית - באשר לחפץ שעלול לשמש לביצוע עבירה (רע"פ 1792/99 גאלי נ' משטרת ישראל, פ"ד נג(3) 12);

ב. תכלית ראייתית - באשר לחפץ שעשוי לשמש כראיה בהליך המשפטי;

ג. תכלית החילוט - באשר לחפץ בו נעשה שימוש לצורך עבירה, או חפץ שניתן כשכר בעד ביצוע עבירה, או כאמצעי לביצוע (רע"פ 7600/08 אברם נ' מדינת ישראל [פורסם בנבו] (ניתן ביום 13/8/08)). תכלית אחרונה זו מיועדת לאפשר למערכת אכיפת החוק לממש את סמכות הענישה שניתנה בידי בית המשפט לחלט חפץ הקשור בעבירה במסגרת העונש הנגזר על עבריין. לעיתים אף בטרם הוגש כתב אישום, אז נועדה התפיסה להבטיח כי יכולת החילוט לא תסוכל (בש"פ 342/06 לרגו נ' מדינת ישראל [פורסם בנבו] (ניתן ביום 12.3.06)).

דומה כי הצדדים אינם חלוקים באשר לשאלה כי קיים חשד סביר כי ברכב התפוס בוצעה עבירה, ב"כ המשיב מנסה לשוות את התפיסה של הרכב, לכלי רכב של חברות השכרה, ואולם אינני מוצאת כי ניתן להשוות בין רכב שהינו בבעלות פרטית של המבקש, שניתן לנאשם, אף אם לצרכי עבודה, לבין רכב אשר הושכר לתקופה קצובה.

עיינתי בחומרי החקירה שהועברו לעיוני, הכוללים את הודעות המבקש וכן את הודעות אחיו במשטרה, מהם עולה כי הרכב נמצא בשימוש הבלעדי של האח, וכי המבקש השתמש בפעם האחרונה ברכב, כחודשיים קודם לאירוע. עוד ציין המבקש בחקירתו כי אחיו משתמש ברכב באופן שוטף, לצרכי עבודה ולצרכים אישיים.

כך עולה גם מהודעות הנאשם.

לפיכך, אני מוצאת כי מתקיים החשד הסביר, כי ברכב התפוס בוצעה עבירה וכי הנאשם, אחיו של המבקש, הוא אשר השתמש בכלי הרכב.

נכון אמנם כי אין כל אינדיקציה לכך כי המבקש ידע או היה עליו לדעת כי ברכב בוצעה עבירה, אך אין בכך כדי לקבוע כי לא ניתן יהיה לחלט את הרכב בסיומו של ההליך הפלילי, היה ויורשע הנאשם.

כאמור לעיל, בקביעת בעלות על רכב, על בית המשפט להתייחס לבעלות הממשית עליו, ולא לבעלים הרשום במשרד הרישוי, שעה שהרישום אינו משקף את המצב לאמיתו (ע"פ 7162/94, 6687/93 **ג'ומעי בן אסמעיל מוסא נ' מדינת ישראל**, פ"ד נב (5, 193; עניין כהן לעיל)).

המבקש היה מודע לכך כי הרכב נמצא בידי אחיו-הנאשם, והוא משתמש בו, גם אם הוא לא ידע אלו שימושים נוספים עושה בו.

לאור האמור, אני סבורה כי בשלב זה יש להורות על המשך תפיסת הרכב.

לצד האמור, יש לבחון האם ניתן להצביע על חלופת תפיסה שתשיג את מטרת התפיסה באופן הפוגע פחות בזכות הקניין של המבקש. במקרה זה יש ליתן את הדעת לכך שהמבקש טוען כי חלק מעובדיו משתמשים ברכב.

באשר לכך, אני סבורה כי ניתן להשיג את תכלית התפיסה באמצעות הטלת תנאים וערבויות הבאים:

א. יירשם עיקול לטובת המדינה על הרכב.

ב. המבקש ימציא פוליסת ביטוח מקיף על הרכב לטובת המדינה.

ג. המבקש יחתום על התחייבות עצמית על סך 20,000 ₪ שלא יבצע כל דיספוזיציה ברכב.

ד. המבקש יפקיד סך של 15,000 ₪.

בכפוף להתקיימם של תנאים אלה, יושב הרכב למשיב.

חומר החקירה יושב אל המשיבה באמצעות המזכירות.

ההחלטה תועבר אל הצדדים.

זכות ערר כחוק.

ניתנה היום, כ"א חשוון תשפ"א, 08 נובמבר 2020, בהעדר
הצדדים.